

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan asettaminen vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleihin

KESKUSV 12.11.2024 § 41
188/00.00.00.00/2024

Valmistelija

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Teija Poukkula

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvässä ajoin ennen vaaleja asetettava:

1) kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme; sekä

2) laitoksessa toimitettavaa ennakoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin ja vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Alue- tai kuntavaaliehdokas ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Alue- tai kuntavaaliehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalitoimikunnan jäsenenä eikä varajäsenenä.

Keskusvaalilautakunnan jäsenen tai sihteerin ei ole suositeltavaa toimia oman tehtävänsä ohessa minään muuna vaaliviranomaisena. Koska keskusvaalilautakunta tarkastaa vaalilain 63 §:n mukaisesti ennakoäänestysasiakirjat, vaalitoimitsijan tai vaalitoimikunnan jäsenenä ollut keskusvaalilautakunnan jäsen tai sihteeri osallistuisi käytännössä oman toimintansa laillisuuden arviointiin, mitä ei voida pitää toivottavana.

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan puheenjohtajilla ja jäsenillä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

Kaikki vaalilautakunnat ja -toimikunta toimivat vaaliviranomaisena molemmissa vaaleissa.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta pyytää kunnanhallitusta nimeämään vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan jäsenet ja varajäsenet sekä kiinnittämään huomiota, että valitut henkilöt pystyvät ja ovat valmiita sitoutumaan tehtävään.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.